

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра економіки, права та управління бізнесом

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи

на здобуття освітнього ступеня магістра

зі спеціальності 076 “Підприємництво, торгівля та біржова діяльність”

за магістерською програмою професійного спрямування

“Економіка, планування та управління бізнесом”

**на тему: «Економічне обґрунтування стратегічного розвитку
підприємства (на прикладі ПАТ «Страхова компанія «ІНТО»)»**

Виконавець:

студентка VI курсу, групи 6

Жбанкова Анастасія

Михайлівна _____

(підпис)

Науковий керівник:

д. е. н., професор

Балджи Марина Дмитрівна _____

(підпис)

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Складні умови господарювання, зміни в техніці та технологіях, зростаючі вимоги споживачів вимагають від сучасних менеджерів всіх рівнів управління нових знань та навичок, які б відповідали вимогам часу. Життєва необхідність у використанні стратегічного управління, як одного з найефективніших і найпрогресивніших засобів управління організацією, спонукається розвитком ринкових відносин, позитивним зрушенням в економіці України, зростаючою конкуренцією на будь-якому ринку.

Ринкове середовище і посилююча конкуренція змушує кожне підприємство шукати нові, більш ефективні методи оцінки стратегії розвитку підприємства, які повинні гарантувати прийнятний рівень обґрунтованості прийнятої стратегії, як для власників підприємства і можливих інвесторів, що забезпечують достатність фінансових і матеріальних ресурсів, так і для керівників всіх рівнів, від яких, залежить ефективність їх використання.

Перспективні конкурентні можливості відкриваються для будь-якого підприємства в будь-якій ситуації, але для того, щоб ними скористатися необхідно мати власну стратегію розвитку. Особливо значимою є розробка стратегії розвитку для страхових компаній, які функціонують в умовах конкуренції та пропонують споживачам аналогічні товари. Лише ті підприємства, які здатні створити унікальні конкурентні переваги, запропонувати споживачу щось нове, більш повно задовольнити їх потреби, зможуть забезпечити успішне своє функціонування. Теоретичні і методологічні аспекти формування стратегій розвитку підприємств знайшли своє висвітлення у дослідженнях як зарубіжних вчених-економістів: А.Д. Чандлера, І. Ансоффа, Г. Минцберга, М. Портера, так і російських та вітчизняних: В.П. Мікловда, І.Г. Брітченко, Р.А. Фатхутдинов, О.М. Тридіда, З.Є. Шершньової, О.С. Виханського, О.В. Кравченко, В.А. Соколенко, О.В. Раєвневої, Ю.Д. Костіна, Л.Є. Довгань та інших, які у своїх роботах відображають вирішення питань формування стратегічного розвитку підприємства в умовах змін зовнішнього та внутрішнього середовищ. Водночас, можна відзначити нестачу теоретичних напрацювань щодо формування стратегії розвитку торговельних підприємств з урахуванням досягнень НТП та сучасних вимог споживачів.

Наукова та практична актуальність зазначених питань зумовили вибір теми дослідження, окреслили коло його завдань.

Мета дипломної роботи: економічне обґрунтування стратегії розвитку ПАТ «СК «ІНТО».

Досягнення поставленої мети обумовило необхідність вирішення таких **завдань:**

- розкрити сутність поняття «стратегія» та її роль в діяльності підприємства;
- визначити місце стратегії розвитку у системі стратегій підприємства;

- розглянути етапи формування стратегії розвитку підприємства;
- дати загальну характеристику діяльності ПАТ «СК «ІНТО»;
- провести аналіз фінансово-господарської діяльності ПАТ «СК «ІНТО»;
- дослідити внутрішнє та зовнішнє середовища підприємства;
- розробити стратегію розвитку ПАТ «СК «ІНТО» та розрахувати витрати на її реалізацію;
- здійснити економічне обґрунтування ефективності запропонованого заходу щодо стратегічного розвитку підприємства;
- ознайомитися з зарубіжним досвідом впровадження інтернет страхування.

Об'єкт дослідження – процес формування стратегії розвитку ПАТ «СК «ІНТО».

Предмет дослідження – теоретичні та практичні засади формування стратегії розвитку підприємства.

Методи дослідження. Для вирішення поставлених у дипломній роботі завдань використовувалися такі методи: структурно-логічного аналізу – при побудові логіки та структури дослідження; логічної абстракції (теоретичні узагальнення і формування висновків); графічного (для наочного представлення статистичних даних); табличний та групування (при аналізі фінансової діяльності підприємства, формуванні витрат на створення та функціонування магазину, при економічному обґрунтуванні доцільності відкриття магазину); маркетингові: SWOT-аналіз (для оцінки факторів, що впливають на вибір стратегії розвитку підприємства), PEST-аналіз. Для обробки інформації використовувались програми Microsoft Excel, Word та Project Expert (для обґрунтування доцільності реалізації запропонованого проекту щодо вибору стратегії розвитку підприємства).

Інформаційною базою дослідження слугували Закони України, законодавчі та нормативні акти з організації власного бізнесу в Україні у сфері брокерського страхування; наукові публікації та монографічні видання вітчизняних і закордонних учених; матеріали наукових конференцій і досліджень, річні звіти ПАТ «СК «ІНТО», інформаційні ресурси мережі Інтернет, результати власних досліджень автора.

Практичне значення одержаних результатів дослідження полягає у розробці науково-практичних положень і рекомендацій щодо формування стратегії розвитку ПАТ «СК «ІНТО». За результатами проведеного дослідження були написані тези доповіді на тему «Застосування зарубіжного досвіду медичного страхування в Україні», які опубліковані у збірнику V Міжнародної науково-практичної конференції «Розвиток економіки та планування бізнесу в сучасних умовах: проблемі та шляхи вирішення». Опублікована наукова стаття на тему «Аналіз фінансового-економічного стану ПАТ «СК «ІНТО» у Науковому Віснику ОНЄУ в №10 за 2017 р.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел

(54 найменувань). Загальний обсяг роботи становить 78 сторінок. Основний зміст викладено на 70 сторінках. Робота містить 17 таблиць, 7 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі *«Теоретичні аспекти стратегічного розвитку підприємства»* розглянуто сутність стратегічного розвитку підприємства, види стратегічного розвитку, фактори, які обумовлюють вибір відповідної стратегії розвитку підприємства.

У другому розділі *«Дослідження внутрішнього та зовнішнього середовища функціонування ПАТ «СК «ІНТО»* проаналізовано основні економічні та фінансові показники ПАТ «СК «ІНТО». Досліджено зовнішнє та внутрішнє середовище підприємства шляхом застосування PEST-аналізу та SWOT-аналізу.

У третьому розділі *«Розробка стратегії розвитку ПАТ «СК «ІНТО» та економічне обґрунтування»* запропоновано створити нову страхову програму та впровадити Інтернет-страхування. Виконано розрахунки показників економічної ефективності запропонованого заходу щодо стратегічного розвитку ПАТ «СК «ІНТО». Проаналізовано міжнародний досвід онлайн-страхування.

ВИСНОВКИ

Виконане дослідження дозволило обґрунтувати стратегію розвитку ПАТ «СК «ІНТО», підсумки наведені нижче.

1. Розглянувши зміст понять "стратегія" та "розвиток", можна зробити висновок, що вони тісно пов'язані між собою. Стратегія розвитку підприємства може бути визначена як довгостроковий план, який містить комплекс рішень щодо вибору напрямку розвитку підприємства, визначення його основних цілей, а також моделі дій щодо формування та ефективного використання його потенціалу і дає можливість створення сприятливих внутрішніх та зовнішніх умов для успішного подолання основних стадій розвитку. Стратегія являє собою узагальнену модель дій, необхідних для досягнення поставлених цілей.

2. Виокремлюють такі основні види стратегій: корпоративна, ділова, функціональна, операційна. В свою чергу еталона корпоративна стратегія поділяється на: концентровану, інтегровану та диверсифіковану стратегію росту та стратегію скорочення.

3. При виборі стратегії необхідно враховувати такі фактори: стан галузі й позиція на ній підприємства, цілі підприємства, інтереси і ставлення вищого керівництва, фінансові ресурси підприємства, кваліфікація персоналу, зобов'язання підприємства щодо попередніх стратегій, ступінь залежності від зовнішнього середовища, фактор часу.

4. Була розглянута комплексна характеристика ПАТ «СК «ІНТО», проаналізовані основні економічні та фінансові показники. Компанія

спеціалізується на медичному страхуванні та її продуктом продажу є медичні страхові програми для індивідуального та корпоративного страхування.

5. Проведений аналіз фінансової діяльності ТОВ «СК «ІНТО» показав, що незважаючи на те, що ефективність діяльності даного підприємства у 2016 р. трохи погіршилась відносно 2013 р., проте покращилась відносно 2014 і 2015 рр. Позитивною тенденцією є постійне зростання протягом 2014 – 2016 рр. загальної ефективності господарської діяльності та показника рентабельності продукції. Підприємство працює за рахунок власних вкладених, віддача від яких з кожним роком збільшується, при чому можна говорити про фінансову стійкість підприємства. Усі показники фінансової стійкості та ліквідності підприємства відповідають нормативним значенням. Обсяги страхових премій та кількість застрахованих постійно зростають, проте разом з тим постійно зростають витрати та прибуток.

6. Дослідження зовнішнього середовища підприємства шляхом застосування PEST-аналізу показало, що у макросередовищі міститься багато загроз, основними з яких є нестабільне політичне становище, погіршення стану економіки держави та зниження купівельної спроможності населення. Проведений SWOT – аналіз дозволив визначити стратегічні альтернативи стратегії розвитку ПАТ «СК «ІНТО». Базова стратегія – стратегія концентрованого росту компанії ПАТ «СК «ІНТО», яка підкріплена функціональними стратегіями, які забезпечують досягнення загальної стратегії. Підприємству було запропоновано створити нову страхову програму та впровадити Інтернет-страхування. Проведені розрахунки щодо формування витрат на створення та функціонування Інтернет-страхування дозволили визначити суму стартових витрат (65 тис. грн.). Джерелами фінансування є власні кошти.

7. Виконані розрахунки показників економічної ефективності запропонованого заходу щодо стратегічного розвитку ПАТ «СК «ІНТО» показали, що річна виручка від чистих страхових премій складає 2990 тис. грн., чиста теперішня вартість проекту становить 1018 тис. грн., розрахований індекс прибутковості становить 15,662, термін окупності проекту становить 2 місяці і 22 дні, внутрішня норма прибутковості – 27,07%. Отже, даний захід слід вважати доцільним для реалізації. До ризиків медичного страхування було віднесено – незнання стану здоров'я застрахованого.

8. Проаналізовано міжнародний досвід онлайн-страхування. Досвід зарубіжних країн вказує на необхідність розвитку Інтернет-страхування, оскільки ріст кількості інтернет користувачів та зростання довіри до онлайн систем призводить до різкого збільшення грошових потоків в мережі Інтернет. Позитивними тенденціями функціонування Інтернет-страхування в зарубіжних країнах є: зниження витрат на обслуговування клієнтів; розширення територіального охоплення страховими продуктами; покращення страхової культури; створення можливості самообслуговування; зниження впливу людського фактору.

АНОТАЦІЯ

Жбанкова А. М. «Економічне обґрунтування стратегічного розвитку підприємства (на прикладі ПАТ «Страхова компанія «ІНТО»)».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності «Підприємництво торгівля та біржова діяльність» за магістерською програмою професійного за спрямування «Економіка планування та управління бізнесом». – Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2017.

У роботі розглядаються теоретичні та практичні аспекти формування стратегії розвитку підприємства. З'ясовано економічну сутність та етапи формування стратегії розвитку підприємства. Проведено аналіз фінансової діяльності ПАТ «СК «ІНТО», досліджено внутрішнє та зовнішнє середовище. Запропонована стратегія розвитку ПАТ «СК «ІНТО». Проведено економічне обґрунтування ефективності запропонованого заходу щодо стратегічного розвитку підприємства. Проаналізовано міжнародний досвід Інтернет-страхування.

Ключові слова: стратегія, стратегія розвитку, підприємство, внутрішнє середовище, зовнішнє середовище, ефективність, страхування.

ANNOTATION

Zhbankova A. M., Economic justification of the development strategy of the enterprise (for example PJSC "Insurance Company INTO").

Thesis for Master degree in specialty «Entrepreneurship, trade and stock-taking activities» under the program «Economy, Planning and Business Management. – Odessa National Economic University. – Odessa, 2017.

Complex research of theoretical and practical aspects of formation of the development strategy is carried out. Economic essence and stages of formation of the development strategy are investigated. Financial activity of the PJSC «IC «INTO» is analyzed, its internal environment and external environment are investigated. The development strategy of the PJSC «IC «INTO» is offered. The economic efficiency of the development strategy of the PJSC «IC «INTO» was reviewed. The international experience of Internet insurance is analyzed.

Keywords: strategy, development strategy, enterprise, internal environment, external environment, efficiency, insurance.